

Neumorno so delale naše čebele in precejšnje zaklade nakopičile v svoja domovja.

Znale so pa tudi hraniti te zaklade kot besne, in čebelar, kateri je bil tako predrzen, da se jih je polastil, moral se je nehote seznaniti s krutimi njihovimi bodalci.

Vendar se praktičen čebelar ni ustrašil teh bodal, ampak odjemaval je pridno medu polne sate in vrtel točilo, zakaj vedel je, da jih bodo čebele kmalu zopet napolnile.

A hitro, hitro mine čas,
mine tudi cveta kras!

Odcvetela je lipa, odcvetel je kostanj, in mesec julij je ležal pred nami v svojih zadnjih vzdihih; vzdihovala pa je z njim tudi narava in od vročine trpeči človek.

Solnce je neusmiljeno pripekalo, kakor bi hotelo uničiti vse življenje v naravi. Cvetke so svoje umirajoče glavice povešale in le v hladnem jutru so se zopet vzravnale in zrle proti nebu, kot bi hotele prositi Vsegamogočnega, naj jim z blagodejnim dežjem reši njih itak kratko življenje.

Le čebela se ni brigala niti za vročino niti za umirajoče cvetke, ampak nosila je z podvojeno pridnostjo mano iz gozdov, kot bi našla tam neizčrpeljive vire.

Tako je preminil mesec julij, odkoral je v večnost, in mi smo prekorčili prag mesca avgusta. Kaj bomo čebelarji delali v avgustu? O tem se piše težko. Odvisno je od krajnih razmer, in te so v naši Sloveniji jako različne. Važno je torej, da čebelar svoje krajevne razmere dobro prouči in se po njih ravna.

Po nekaterih krajih se je letošnja paša, posebno ker so travniki izsušeni, splošno že nehala. V takem kraju bode čebelar mislil že na vzimljenje. Slabiče bode združil, prepričal se o medeni zalogi in isto, če bode treba, spopolnil s sladkorjem. V krajih, kjer imajo večino takega medu, ki ni posebno dober za vzimljenje, kot med od vresja repice, in medene rose (mane), se sploh priporoča, da se medú več odvzame in nadomesti s sladkorjem. Od krajevnih razmer je tudi odvisno, koliko naj čebelar pusti enemu ljudstvu hrane. Kjer je sigurna zgodnja paša, manj, kjer šele pozna, več.

Potrebna množina se torej premiče med 8 in 12 kilogrami.

V krajih, kjer ni več paše, je dobro, če se v avgustu špekulativno pita. Matica namreč še enkrat zalega, in čim več mladih čebel pride v zimo, tem bolje je ljudstvo spomladi.

Pitanje naj traja 14 dni do 3 tedne. Pri izbiranju ljudstev za vzimljenje se bode čebelar vobče ravnal po kakovosti matice. Črez tri leta stare matice se naj ne puščajo črez zimo, ker se lahko zgodi, da postane ljudstvo brezmatično. A merodajna ni samo starost, ampak tudi rodovitnost matice. Gledati je torej treba na zalego, če je ta lepo v redu zaležena. Tudi se opazuje, da nekatera matica začne zgodaj spomladi zalegati, druga pozno. Vobče je mnenje proti zgodaj zalegajoči matici, meneč, da tako ljudstvo postane lahko grižavo, ker se začne zgodaj spomladi razvijati in tudi porabi

prej živež, kot se začne izdatna paša. Vendar praktičen čebelar tukaj ne bode sodil prehitro, ampak se bode tudi pri izberi matice oziral na krajevne razmere.

Izkušnja nas je učila, da imamo vobče v prvi pomladi — marec in april — precej lepo vreme, torej se čebele lahko očistijo. Vobče se torej ni bati, da bi ljudstvo postalo radi zgodnjega razvoja grižavo, če ne povzroči tega druga napaka. Glavna reč je, če je tudi za razvoj dovolj paše. in te je po krajih, kjer cvete spomladno vresje in pozneje črešnja, dovolj. Ravno v takih krajih pa je matica, ki zgodaj zalega, neprecenljive vrednosti, zakaj taka lahko v maju že z mogočnim polkom koraka v glavno spomladno pašo. V krajih pa, kjer spomladne paše ni, je boljša matica, ki začne pozno zalegati.

Pri pripravljanju za zimo se odstranijo vsi nepravilni, neizdelani, trotovi in prestari sati. Prvi sat od spredaj ni treba biti posebno lep in naj bo na spredni strani prazen. V vališče naj pride lepo pravilno satje, v katerem je bila že zalega, in katero je deloma medu prazno. Za temi se vrstijo sati z medeno zalogo. Pri tem delu naj čebelar po satih ceni prilično koliko kilogramov je pustil dotičnemu ljudstvu za zimo.

Kar se tiče združevanja, pripomnim, da je veliko bolje združevati zgodaj, kot pozno v jeseni, zakaj pozno združena ljudstva so čez zimo nemirna, kar nam naznanja močno šumenje.

Postanejo torej lahko grižava, ali celo brezmatična. Tudi je pri takih ljudstvih spomladi veliko več mrličev, kot pri drugih.

Združevanje v jeseni je sploh precej kočljiva stvar in se ne vrši vedno tako gladko, kot spomladi.

Treba je torej več previdnosti.

Način, kako se naj združuje, odvisen je pač tudi od sistema dotičnih panjev. V dunajčanu se združuje lahko. Ljudstvo, katero mislim združiti, spravim v medišče dotičnega panju, kamor jih mislim združiti, z nekaj sati vred. Medišče odprem poprej navzdol samo toliko, da posamezne čebele lahko skozi hodijo.

V par dneh se čebele popolnoma sprijaznijo, na kar lahko spravim vse čebele v vališče, če je prostor, če pa ne, pa odprem medišče popolnoma in pustim ljudstvo tudi v medišču.

Če govorim tukaj o vzimljenju, je samoobsebi umevno, da mislim le na priprave za to, zakaj o popolnem vzimljenju bomo govorili šele v novembru in decembru.

Kdor pričakuje jesenske paše, naj pripravi dobro ljudstvo in naj skrbi, da bode imela dovolj prostora za jesenski med. Le močna ljudstva bodo jesensko pašo dobro izkoriščala; treba je torej primerno združevati. Kdor pa ima priliko prepeljati svoja ljudstva v ajdo ali v vresje, naj to priliko, kolikor je mogoče, izkorišča.

Končno še opozarjam na različne škodljivce, kakor ose, veše, strigalice i. t. d., ki so ravno v jeseni jako nadležni, in katere naj čebelar pri vsaki priliki zatira.

Letošnje delovanje kmetijske šole na Grmu za za prosep čebelarstva.

Anton Lapajne.

Kmetijska šola na Grmu ima namen, da goji vse važnejše kmetijske panoge, s katerimi se peča naše prebivalstvo. Ker imamo v deželi povsod razširjeno čebelarstvo, zato se na šoli v zadnjih letih posveča tej stroki večja pozornost in obsežnejše delovanje. V letošnjem letu imamo za pouk v čebelarstvu in njega povzdigo sledeče poročati :

V šoli imajo učenci po eno uro na teden teoretičnega pouka, v čebelnjaku pa izvršujejo v prostih urah in prostovoljno vsa praktična dela, kakor jih nanaša letni čas, zlasti se k takim delom vabijo tisti učenci, ki kažejo posebno zanimanje za to stroko

Za čebelarje je pa letos priredila šola 1. dvadnevni čebelarški tečaj dne 11. in 12. junija, ki se ga je udeležilo prvi dan 31 in drugi dan 25 čebelarjev iz vse Kranjske in 2. popotni poduk. Letos se je dosedaj priredilo že 7 takih čebelarskih predavanj in sicer dne 14. maja t. l. v Toplicah pri Straži na Dolenjskem, kjer se je udeležilo predavanja 35 čebelarjev in mnogo drugih zanimajočih se poslušalcev. Dne 28. maja je bilo čebelarsko predavanje na Krki pri Zatični, navzočih je bilo 32 čebelarjev. Na binkoštni pondeljek dne 4. junija je bilo predavanje v Št. Rupertu, udeležnikov nad 60; dne 29. junija v Metliki, udeležnikov tudi nad 60; dne 2. julija v Brusnicah, udeležnikov 40; dne 9. julija v Bučki pri Škocjanu, udeležnikov nad 100, med njimi 20 čebelarjev in dne 26. julija v Hudem pri Kovorju na Gorenjskem, kjer je bilo navzočih 15 čebelarjev in nekatere druge osebe. Pri vsakem predavanju se je vedno oziralo na to, da se je isto vršilo pri kakem vzornem čebelnjaku, ter da se je po mogočnosti tudi praktično razkazovalo. Smer poduka je bila povzdiga gospodarskega uspeha v čebelarstvu. Pri tej priliki se z veseljem naglaša, da so posestniki-čebelarji radovoljno prepuščali svoje čebelnjake za čas poduka, da se je smelo razkazovati; istotako prijetno je bilo opaziti, da so č. duhovščina, učiteljstvo in županstva pomogle do tega, da se je predavanje ne samo pravočasno razglasilo, ampak da je bila tudi udeležba vsikdar naravnost velika, kakor se razvidi iz navedenih podatkov. To vse omenjamo posebno radi tega, ker se iz tega zrcali ukaželjnost naših čebelarjev in njih smisel za povzdigo čebelarstva.

Poleg tega je kmetijska šola s svojim vzornim čebelnjakom vplivala na obiskovalce s tem, da jim je vselej drage volje vse razkazovala, pojasnila in dajala navodila. V čebelnjaku samem pa ima nad 70 panjev vseh sistemov, ki imajo močna čebelna ljudstva, in sicer je največ kranjičev in dzierdzonovanih kmečkih panjev, nadalje nemški društveni panj, Gerstungov panj, eksportni panj, Dzierdzonov dvojček, Pavlinov ameriški panj, Albertijev panj in Žnideršičeve panji. Istotako ima vse potrebno čebelarsko orodje.

K sklepu omenim še, da je kmetijska šola letos za časa cvetenja pravega kostanja poslala v Gorjance, in sicer v Mali Cenvec, 27 panjev v pašo.

da so zamogle čebele kostanjev cvet ne le najbolje izkoristiti, ampak da so bile za časa pomanjkanja čebelne paše po dolinah postavljene v dobro gorjansko pašo, kjer so se čebele prav dobro počutile. To se je storilo v spodbuden zgled drugim čebelarjem v okolici z namenom, da v bodoče s prevažanjem v mescu juliju do ajdove paše pomagajo svojim čebelam, in da jih v tem času ni treba krmiti, ter jih tako močne obdrže in pripravijo za ajdovo pašo, da v tej toliko več nanesejo in niso izpostavljene ropanju po po tujih čebelah, pripeljanih tusem iz kočevskih in ribniških hribov.

Še enkrat „V svarilo“.

Frančišek Gregorčič.

Že sem imel za majnikovo številko „Čebelarja“ pripravljeno priporočilno pismo za „Kranjsko čebelarstvo trgovino v Višnji gori, Dolenjsko“, a sem to opustil iz dobrohotnega namena, ne škodovati tvrdki, ter sem samo njej poslal pohvalno pismo. Ker se tako godi tudi drugim, ki naročajo blago od te tvrdke, kakor poroča g. A. Kosi, me veže dolžnost, da svarim pred to tvrdko, ako se ne poboljša. Ker sem potreboval več orodja in pritiklin za čebelarstvo s premakljivim delom, sem naročil v začetku aprila t. l. vse potrebno pri omenjeni tvrdki, misleč, da v enem mescu mi že pošlje, glede na razdaljo med nami pa mogoče že v 2 dneh. Vedel sem, da se blago pošilja pri tej tvrdki le proti predplačilu, sem denar naprej poslal. Preteče mesec dni — nič odgovora! Opozorim slavno gospodo po dopisnici, naj mi blagovoli naznaniti, ali dobim kaj ali ne? Nič odgovora! Čez 15 dni dobim, in glej: nekaj orodja je bilo nepravega, ne po naročilu, nekaj ga pa bilo ni, ker ga ni v zalogi. Ker je bilo blaga manj, kot sem ga naročil, je nekaj denarja preostalo, zato vnovič naročim še nekaj potrebščin z opombo, naj se preostanek zaračuna, ostalo doplačam po prejetju blaga. Od tedaj je celih 11 tednov preteklo, in še ni ne duha ne sluha. Torej sem še nekoliko na boljsem kot g. Kosi. Nasledki te zanikrnosti so bili, da panjev nisem imel za roje pripravljenih, ker je rojenje v tem času že minilo. Moral sem za silo zbiti navadne škatle. Vsakdo si lahko misli, kaj je, če je roj na veji, panjú pa ni! To naj bo vsem sočebelarjem v premislek, ko si naročajo svoje potrebščine. „Kranjsko čebelarstvo trgovino v Višnji gori“ pa radi hitre in točne postrežbe vsem najtopleje priporočam. (?)

Ali matica piči človeka?

Urednik.

Vsak čebelar ne ve, da ima matica želo, vendar tega se lahko vsakdo prepriča, če stisne mrtvo matico za zadek. Ali to želo ni tako ustvarjeno, kot čebelno, in tudi nima nasprotnih kaveljcev, da ne ostane v rani. Rabi ga matica v boj z drugo matico, in opazilo se je že tudi, da je umorila ž njim v kletki

zaprto sovražno in napadajočo čebelo. Pa kako hitro umori drugo matico ali čebelo; v trenutku je po njej, znamenje, da ima tudi matica precej strupa. Pred leti sem bral v nekem nemškem čebelarskem listu, da je pičila čebelarja matica, in precej je več drugih čebelarjev zavrnilo pisca, da to ni res, češ, da se je moral zmotiti, in da ga je kaj drugega ujedlo. Toda on je trdil, da je vsaka zmota izključena, in da ga je res matica pičila. Do takrat in tudi pozneje nisem slišal o matičnem piku ali vsaj spominjam se ne, dokler se letos sam nisem prepričal. Bilo je pa tako: Pred čebelnjakom sem našel staro, že vso oguljeno matico iz nekega panjů, ki je prelegel. Leteti ni mogla več, samo lazila je že vsa shujšana in omagana. Seveda se mi je smilila, in hotel sem jo streti, da ji prikrajšam muke. Zadnje trenutke življenja pa sem ji vendar še hotel osladiti, zato sem šel ter vzel z malim klinčkom kapljico medu iz panjů. Držal sem jo v pesti in samo pri mezincu sem toliko odprl, da je pokazala „gobček“. S kako slastjo je srebala med! Črez kaki dve minuti se je napila in po vsej sili je hotela izlezti, jaz pa sem jo z mezincem nekoliko bolj stisnil, in — pičila me je. Prav res! Bolelo me je prav tako kakor od čebele in še teden dni se je poznala majhna pikica od žela. Ponovim, da je bila matica že v tretjem letu, in če je res, da ima star kozel trd rog, je tudi to res, da ima stara matica tako trdo želo, da predere človeško kožo, kjer ravno ni žuljev. Če ima še kdo tako izkušnjo, prosim naj pove.

Le tisti med je zrel in stalno zanesljiv, ki je gost.

A. Kosi. — Ključarovci.

Kakor vinogradnik pred bogato obljublajočo bratvijo, stojimo sedaj tudi mi pred glavnim našim ciljem, namreč pred ajdovo pašo. Ali bo dobra, ali slaba, smo odvisni samo še od vremenskih razmer. Ni ga stanu, ki bi bil od vremena tako odvisen, kakor je čebelar.

Ker bodemo šli letos kljub mnogim neugodnostim vendar še z močnimi panji v ajdovo pašo, se veselimo sladkega plačila za trud, ki smo ga črez leto imeli v čebelnjaku. In ko bo ta številka „Čebelarja“ pozdravila svoje prijatelje, bodo naše čebelce že pridno gazile ajdovo cvetje ter odnašale sladki nektar. Najprijetnejše delo, točenje medu, se za čebelarja začne. Točilo se bode pridno sukalo, nam pa srce radovalo.

Pa, žali Bog, ravno glede medu so mnogi čebelarji premalo vestni. Kako hitro namreč zagledajo v celicah nekoliko nektarja (še ni med!) že ga oropajo čebelam; malo da jih ne pomolzejo že na panjevi bradi, ter tisto, vsem boleznim dostopno vodeno stvar ponujajo odjemalcem, in to pod sramotno ceno. S tem ne oškodujejo samo odjemalca, ampak spodrivajo zaupanje konzumentov pri vseh čebelarjih.

Če se tedaj računni za dober, zrel med kilogram po 1 K 40 h neizkušnemu odjemalcu, pa pravi: „Tam ga pa dobim 1 l za 80 h ali pa za 1 K.“ Seveda, ker ne pozna vrednosti med dobrim, stalnim in med nestano-

vitnim, vodenim medom, gre za par vinarjev tem sleparjem na lim. Ker se tak med pokvari in gotovo skisa, pa prizadeti obsodi splošno in brez izjeme ves iztočeni med, da ni tako dober, kakor je med iz košev v satju.

Kdor si želi postreči z dobrim medom, naj gleda, da dobi gostega, ki je nekako žilav in se vleče, medtem ko je nezrel med popolnoma redek in tekoč kakor voda.

Ako se hočemo producentje kedaj tesneje zvezati s stalnimi odjemalci ter doseči višje cene, tedaj ne smemo točiti medu, ki še ni vsaj deloma pokrit. In ravno to bi morali gotovi faktorji vzeti v pretres, da bi se zanesljiv med laglje in za boljšo ceno prodajal.

Resnica je, da se med sploh lahko proda; pa proda ga le tisti lahko, ki je v bližini mesta ali je pa na daleč znan čebelar. Tisti pa, ki je oddaljen od mesta, ki nima svojega stalnega odjemalca, pa pač res težje spravi svoje blago v denar. Ravno v tem oziru bi bila kaj dobra kakšna posebna organizacija, ki bi naznanjala v raznih časnikih skupno prodajo medu. Na nekako takšen način bi se tudi lahko dosegle višje in enake cene. Velik uspeh bi pa to tudi imelo za razširjenje čebelarstva in za razvitek podružnic sploh.

Naše opazovalnice.

Poročevalec Jos. Verbič.

Mesečni pregled: junij 1911.

Kraj	Učinek tehtanega panjů									Temperatura			Izletnih dnevov	Dnevov					
	Donos			Upad			Najvišji donos	Dne	Poraba ozir. prebitek	najvišja	najnižja	Srednja mesečna		z dežjem	s snegom	s solncem			z vetrom
	Mesečna tretjina															0 1/2 celi			
	1	2	3	1	2	3													
Ljubljana	75	50	120	35	75	40	70	30	90	29	7	18.3	29	16	—	5	10	15	18
Ilirska Bistrica	350	170	830	40	80	10	140	25	1220	28	8	15.2	29	12	—	3	6	2 ¹ / ₅	23
Kranj	160	90	195	10	90	40	60	25	305	28	6	17	25	12	—	5	10	1	22
Metlika	50	85	485	50	85	40	110	26	445	28	10	19.4	30	14	—	1	26	3	30
Nabrežina	520	70	120	10	110	30	140	1	560	35	10	24.2	30	15	—	1	4	25	13
Podgorje pri Kamniku	55	10	45	—	125	35	15	30	*50	30	7	18.3	29	11	—	3	11	16	28
Struge pri Dobropoljah	470	245	260	—	170	35	105	8	610	27	4	15.2	30	14	—	14	2	14	28
Rova	195	50	136	36	47	32	50	1	266	28	4	16.4	29	13	—	4	9	17	21
Dovje	28	21	81	9	39	—	20	30	72	30	13	22	24	8	—	2	8	16	25
Sv. Duh na Ostrem vrhu	370	180	100	30	60	—	130	8	560	27	5	16.3	30	10	—	7	13	10	—

„Učinek tehtanega panjů“ in poraba ozir. „Prebitek“ sta navedena v *dkg.*

* Poraba.

Ljubljana. Nad sto lip je cvetelo v neposredni bližini čebelnjaka in kakor v drugih krajih tudi pri nas zelo slabo medilo. Prava paša se je začela koncem mesca, ko je razcvel kostanj.

Ilirska Bistrica. Bogato je bila obložena miza narave, a dež in veter oviral je čebele pri nabiranju v prvi in drugi tretjini. Šele v zadnji se je zasvetil med po satih v medišču. Na nekaterih zunanjih čebelnjakih je bil donos boljši kot v Bistrici. Tako velikih dnevnih donosov kot nekatera prejšnja leta ne moremo več zaznamovati. Ali je preobljudeno tukajšnje pasišče, ali pa ni gorkosoparnih dni, kot so potrebni pri izločevanju nektarja.

Žnideršič.

Kranj. Ta mesec ni bil glede donosa medu nič posebnega. Dež, mrzli vetrovi in sneg po gorah so nam škodovali. Na svojem prvcu, ki sem ga dejal na tehtnico, sem opazoval, da je mnogo hvaljena pridnost rojev le zunanji lahko razumljivi pojav. Čebele nimajo drugega dela kot staviti satje in donašati med. Pozneje, ko se namnoži zalega, imajo doma dovolj posla, mnogo starejših tudi pogine, in panj leti mnogo slabeje. — Roj na tehtnici mi je dal 30. t. m. 2 kg težkega vnuka.

Konjedic.

Metlika. V drugi tretjini je bilo pri nas rojenje končano. Splošno čujemo tožbe, da je bilo malo rojev. Mnogo starcev ni rojilo, mnogo rojev pa je z dreves zopet pobrisalo v svoj stari dom. — Koncem mesca sta pričela cvesti lipa in kostanj in sta dobro medila.

K. Barle.

Nabrežina. Da ni bilo v prvi polovici mesca toliko dežja, bi bilo, kar se pri nas v tem času le redko zgodi, obilo paše. Mnogo medečih rastlin se je zapoznelo in šele ta mesec cvetelo. Proti koncu se je začela vojska s troti in objednem splošni napad.

Sila.

Podgorje pri Kamniku. Takega poloma v juniju kakor letos, noben čebelar pri nas ne pomni. Veter, dež in hladne noči so nam pokvarile vso pašo. Roje v kranjskih panjih smo morali izdatno krmiti, da so nekoliko delali. Izvanredno veliko matic se je pri izrojencih pogubilo. — Globoko bo treba poseči v žep, da spravimo čebele v ajdo.

Sallath.

Struge pri Dobropoljah. Junij je bil v začetku deževen in vetroven, in zaradi tega so imele čebele slabo pašo. Kljub temu so še precej dobro rojile. Prvci so bili majhni. Jaz sem sprejel le toliko rojev, kolikor sem jih mogel preskrbeti z izdelanim satjem. Oni, ki so prišli v prazne kranjiče, so vsled slabe paše zelo malo satja izdelali.

Meglen.

Rova. Glavna zgodnja paša je minila in čebele so jo slabo izkoristile. Če bi ne bilo tako mrzlo, bi na jelki precej dobile. Lipo so zelo obletavale, a bilo je veliko šumenja in malo medu. V drugi tretjini je bilo treba nekatere pozne roje pitati. — Izkušnja kaže, da bi bilo pri nas najboljše, če bi čebele že do 20. maja odrojile in potem izkoriščale pašo. Sedaj ravno ob glavni paši rojijo ali, če je vreme neugodno za rojenje, samo lenarijo.

Iv. Schmeidek.

Z Roba pri Vel. Laščah. Prešmentrane citre, [g.]urednik se v 7. številki „Čebelarja“ (na str. 108) lepo priporoča za gradivo. To je res, če imaš obilo „gradiva“ v čebelnjaku, poskrbi, da bode imel tudi naš stanovski „Čebelar“ dovolj gradiva! In letos — hvala sv. Ambrožu — imamo pa pri nas res v svojih čebelnjakih mnogo, mnogo gradiva: lepih rojev — in kar je glavno — obilo medu. Naj opišem nekoliko letošnje čebelarstvo letu pri nas!

Prezimali smo še nekam srečno svoja ljudstva; toda dosti pa je bilo tudi čebelarjev, ki so se v zgodnji pomladi držali za glavo, ker so imeli le mrličje v uljnaku.

Z veseljem pa smo opazovali in upali, da nam paša v resju prinese kaj izrednega. Toda izvrstna ta paša ni bila, zato so se ljudstva razvijala le počasi. V prvi polovici maja pa sem, vsaj jaz, začel obupavati, češ, rojenje se bode zakasnilo, roji bodo slabiči, in zopet bomo prazne škatle peljali v ajdo. Druga polovica maja proti koncu nam je šele prinašala prve roje. Nekateri pa so celo šele v juniju imeli prve roje. Junij pa se je hotel izkazati naklonjenega nam čebelarjem: čebele so rojile pri nekaterih prav „pametno“, pri drugih je bilo mnogo tretjakov. Prvi roji niso bili močni, toda razvijali so se lepo in hitro. Še pred kresom pa so se pri nekaterih čebelarjih že začele trotove „vojske“. Zopet bi začel čebelar „jamrati“, če bi kaj koristilo. Toda ne. Če sem prišel nekaj dni po Kresu in odpiral panjove, sem čudom opazil, da ljudstva nadaljujejo z delom; tudi je prenehalo preganjanje trotov. (Mogoče so čebele mislile, da bodem jaz trote za pete vlačil iz panjů.) Kaj pa mora to biti, sem si mislil, izrojenci, ki ob rojenju niso bili polni, so pokazali novo, lepo belo satje. Imel sem izrojenca, ki ga je bilo samo polovico panjů po prvem roju; sedaj je izdelal prav do konca. Pričelo se je pravo življenje v uljnaku: začeli so tudi prvci — kratko rečeno — noret; dajali so vnuke. Dobro je bilo vse: drugci, tretjaki, vnuki itd. — vse je z delom že do konca.

No, kje pa toliko paše? Po Kresu takoj je začela mediti jelka (hoja), je medila cel julij in medí še v avgustu, ko to pišem (5. avg.). Zato toliko medu; danes ogréni roj, jutri vidiš že dva do tri izdelane in z medom napolnjene satnike. Je to nekaj čudovitega: ogréni slabiča, zmeče ti satje po dolgem, po črez, poševno, samo da zapre prostor, potem pa hajdi dalje in v 3 tednih imaš skoro poln panj. Pa med, med — teža panju! To imaš sam zid v panju, ne satje! Čebelarji pridno izpodrezujejo, v treh dneh je panj tak

kot preje. Jaz n. pr. ogledujem čebelnjak, kdaj se bode sesedel pod toliko težo, utico katero pa sem „prištukal“ prav po mojstersko, sem pa itak moral podpreti, ker že „leze“.

Pri nas pripovedujejo, da stari čebelarji ne pomnijo take čebelarske letine, kot je letos pri nas. Pa pojdi v gozd; vse brenči po jelkah, vse od prve do zadnje „sladkosnedne“ živalice. Po tleh in po raznih rastlinah je polno razlitih kapljic, vse se sveti, kakor po hudem nalivu. Pravijo, da sedaj medé mlajše jelke, „med mašami“ pa utegnejo mediti še starejše. Oh, to se bomo še oblizavali! Razumno je, da je letos ta blagor odvisen od lege in množine jelkovih gozdov — po nekaterih krajih je boljša, po drugih slabša paša na hoji. Kjer pa nimajo take vrste gozdov, bodo skoro gotovo tarnali o slabi letini. Nas je za enkrat sv. Ambrož pogledal skozi „ta veliko“ okno. Še kje tako izvun našega okraja?

Omenjam, da bode pri nas prepeljavanje v pašo težavno ali sploh nemogoče. To vsled mladega in težkega satja, ki se ti lahko podsuje ali pa, ker čebelam ne bode lahko mašiti žrela. Če stopiš pred čebelnjak, ne razločiš, kje imajo panji žrel, katere gruče čebel spadajo k temu ali onemu panju; celi roji vise po bradah in po končnicah. Vsled vročine sem puščal čez noč zadaj panjove odprte, drugo jutro so bili sati pridelani in so „gledali“ iz panjev. Jaz sem obsodil čebele, da ne znajo več pravilno zidati celic, ker se vse tako hitro vrši.

Imam pa vendar neke vrste strah z ozirom na hojev med, pa ga za sedaj še ohranim zase. Bodem pa potem poročal o tem strahu, ko bomo v prihodnji pomladi odprli in pregledovali čebele!

S. Koprivec.

Čebelarska podružnica na Robu. Kakor vsako leto, tako je tudi letos priredila naša podružnica poučno predavanje o čebelarstvu in sicer dne 21. maja popoldne v tukajšni šoli. Predaval je g. A. Likozar, nadučitelj iz Ljubljane.

Shod je otvoril podružnični predsednik s pozdravom na čebelarje. Pohvalno je omenil posebno prisotnost oddaljenih članov - čebelarjev. Spomnil pa se je ob tej priliki tudi umrlega člana Jožefa Korošca iz Neredij. Bil je posebno priljubljen tako med čebelarji kakor pri vseh, ki so ga poznali. Bil je previden in skrben gospodar in vnet čebelar; bil je tesar, toda katerega dela se je polotil, vse mu je pristojalo, in zvršil je gotovo. Poznali so ga daleč na okrog, in vsak je dejal: „Škoda je bilo Jožla!“ Kruta usoda je hotela, da ga je doletela nesreča ob postavljanju kozolca, in je vsled rane na glavi umrl. Pri pogrebu rajnega sta podružnico zastopala predsednik in blagajnik. Naj ti bode zemljica lahka, priljubljeni Jožef! — V znak sožalja so vsi navzoči čebelarji vstali in marsikateremu je zaiskrila solza sočutja v očeh.

Nato je predsednik podal besedo g. predavatelju. Poučil nas je o pitanju čebel s sladkorjem. Koristno je pitanje s sladkorjem, ker ta nima v sebi neprebavljivih snovi, medtem ko imajo razne vrste medu več ali manj takih snovi, ki so neprebavljive. Tudi čebele dobro prezimijo na sladkorju: ne

stavijo prehitro zalege in ne potrebujejo toliko vode. Kakor hitro je zalega tu, rabi čebela večjo množino vode.

Dalje je gospod predavatelj omenjal, kako je pripraviti sladkor za pitanje. Ker je na 1 kg sladkorja 1 l vode preveč, ga pusti delj časa vreti, da se zgosti. V jeseni pitaj gost sladkor, na pomlad pa naj bode razredčen. Sladkor je pitati v oktobru v večjih porcijah; ako ga pokladaš jeseni v malih porcijah, je to le špekulativno pitanje, in matica ti bode preveč zalege stavila. (Špekulativno pitamo pa le v pomladi.) Pripomniti je, da bi sladkor čebele použile tudi zrnat, toda tedaj bi morale prinašati veliko večjo množino vode, da bi ga tajale.

Nato smo se natančneje seznanili o rojenju čebel in o rojih posebej. Zanimalo nas je kdaj izleti prvi roj, ko je namreč že zadelan prvi matičnjak. Prvec s pevko je pravzaprav drugi roj; prvec je bil zadržan, staro matico pa so čebele umorile. — Za prvi roj naj čebelar nastavi v panj par izdelanih satov, da bo matica lahko precej zastavila zalego; drugcem pa lahko daš pričetke iz umetnega satja, ker ta matica itak ne stavi takoj zalege. — Izrojenc ti laglje pride ob matico kot drugec. Zakaj? Zato, ker ima drugec že starejše čebele in te matico, ki prihaja s prahe, spremijo domov, izrojenc pa ima le mlade čebele, ki ne bodo tako srečne spremljevalke svoje mamice. — Kadar ogrebaš roj, pazi: če so čebele obrnjene „z obrazom“ v panj, je matica že v panju, če so pa obrnjene iz panjů, še roj ni rešen. — G. predavatelj nas je zopet opozoril, naj ne pripuščamo rojenja vnukov.

Dalje nas je g. predavatelj poučil, kako naj združujemo razne družine. Čebel **ne žvepljamo več**, ampak združujemo! Združiti imam dve družini. Najprej določim, katero matico obdržim; drugi družini vzamem matico in jo odstranim dve uri preje, preden združim, da se čebele zavedajo, da so brezmatične. Nato šele pridružim brezmatično družino k matični družini.

Tudi znamo sedaj uspešneje čebelariti na med. Zapomniti si je: med vzemi čebelam, kadar je in ako zadelan. Pri prvih rojih lahko zabranimo vnuke in obenem na med čebelarimo. Kadar hoče prvec nastaviti matičnjake za vnuka, napravi na vrhu panjů veho — kako ped od konca panju — in mu naloži škatlo, v katero si prilepil izdelane sate ali umetne medstene. V tvoje veselje bodo čebele v kratkem napolnile škatle z medom, katere odvzameš in druge zopet naložiš. S tem ustaviš prvca, da ne bo dal vnuka, ti spraviš pa med v „keblico“. Seveda moraš prvce postaviti na tako mesto že precej, ko si ga ogrenil, da imaš prostor za nastavljanje škatel. Škatle napraviš kakršne hočeš, najbolje črez pol prerezan panj.

Prešli smo tudi k eksportnemu panju. G. predavatelj nam je obrazložil vrline tega panjů ter očrtal razliko med eksportnim in navadnim kranjskim panjem.

Nato se je razvil prost razgovor, in so čebelarji dobili od g. predavatelja utemeljena pojasnila na razna vpražanja. Omenim samo nekatera: Če izmečejo čebele v pomladi zalego, je vzrok ali lakota ali pa nastop hladnih dni. Lakota: če zmanjka medu, izsesajo čebele zalego in jo izmečejo. Lahko pa so spomladni dnevi topli, in matica zaleže več jajčec; ko so že črviči, nastopi

hlad; čebele se stisnejo in ne morejo obsedati vse zalege. Ta se prehladi, če čebele jo izmečejo. — Molji se v praznem satju zabranijo, ako se to večkrat zažveplja ali pa se dene v shrambo satja v posodici nekoliko naftalina, ki se dobi v lekarni. — Glede čebelarstva kupčije se je omenjalo, naj člani kupujejo le od članov podružnice; tem potom bi čebelarji raje pristopali k podružnici. Ko bode pa čebelarstva zadruga začela poslovati, pa bode kupovala tudi le od članov, ne od nečlanov, zato se čebelarji vabijo, da pridno pristopajo k čebelarstvu zadrugi.

Po predavanju smo se sešli k prosti zabavi pri g. Ant. Peterlinu, kjer smo se nekoliko pokrepčali s „kapljico“. Le prehitro pa je prišel čas, da nas je zapustil g. predavatelj A. Likozar, in da smo se tudi drugi razšli. Bodi izrečena g. A. Likozarju srčna zahvala za požrtvovalnost v prosep čebelarstva, posebe v prosep naše podružnice! Zahvala tudi vsem čebelarjem, ki so se udeležili predavanja. Želeti pa je, da se v prihodnje tudi bližnji čebelarji v obilnejšem številu udeležijo predavanj.

Ludovik Peterlin, t. č. tajnik.

Iz Poljanske doline. Malokdaj je bil mesec julij nam čebelarjem toliko naklonjen kakor ravno letošnje leto. Ni bilo samo to, da so bili celi mesec krasni solnčni dnevi, a bila je tudi izvrstna paša. Najprvo je medil kostanj, potem jelka ter pašne in gorske cvetlice. V tem mesecu so si čebele zelo opomogle. Stavba satja je očitno uspevala, celice so se polnile z zalego in medom.

Pri nas že več let z julijem nismo bili posebno zadovoljni. Kostanj, ki ga ni mnogo, je ali slabo medil, ali pa je bilo neugodno vreme.

Jelka tudi že dlje časa ni toliko medila kot letošnje leto. Tako ugodnih mescev za čebele, kot je bil julij, celo stari čebelarji le malo pomnijo. — Radovedni smo Poljanci, kako so čebelarji drugih krajev z julijem zadovoljni. — Pripomnim še, da imamo pri nas sedaj veliko sušo in hudo vročino.

M. Miklavčič.

Iz Veštra pri Škofjiloki. Vroče je, da kar lije po človeku, in moje čebele ob opoldanskih urah kar buče od silne vročine. Vendar od dela ne odnehajo in pridno leté. Tudi jaz se hočem potruditi kljub tej vročini, ko se človeku najmanj ljubi, napisati za „Čebelarja“ v kratkih potezah o letošnji čebelarstvu letini.

Pomlad spočetka ni obetala nič kaj prida, vendar ko je pričela cveteti ika, ki je v naši okolici prva izdatna paša, če je vreme, se je vreme uneslo, in čebele so pridno brale, tako da so bile do črešnjevca cveta že prav dobro zaležene. Tudi črešnjo so dobro brale, ravno tako tudi drugo sadno drevje, posebno češplje in jabolka.

V začetku maja so imeli nekateri čebelarji v tukajšnji okolici navadne kranjice že pripravljene za roje. Sredi ali proti koncu maja je bilo splošno rojenje. Nekateri so se hvalili, da so jim čebele dobro rojile, drugi so se pa pritoževali, da ne.

Jaz sem dne 16. maja imel pripravljena dva amerikska plemenjaka za roj, ki sem ju pa prevesil ter ju odločil za med. Dne 10. junija sem jima odvzel po 10 kg lepega cvetličnega medu. Ravno tako sem napravil z enim Droryjem/, in uspeh je bil še bolji: dal mi je 13 kg medu. Le žal, da jim potem nisem mogel več radi neljubih razmer medišča naložiti, ker mi bi bili brez dvoma medišča še enkrat napolnile, a sem jim moral pustiti rojiti. Rojile so mi srednje, ravno po moji volji.

Roji so delali izvrstno že v travi, še bolj pa ob času pravega kostanja. Druga leta ob tem času so imeli čebelarji navadno že lakoto v čebelnjakih, roje kot starce lačne, letos pa — hvala Bogu — vse z medom zalito. Koncem kostanjevega cveta začela je jelka mediti, kar jim je dalo zopet nove bére.

Dne 31. julija sem obiskal člana naše podružnice, ki je starosta med čebelarji naše okolice, g. Janeza Vilfana, in sva pregledovala njegove muhe. To so vam letele, kot bi metlo vlekeli, na bližnjo jelko v Cerngrob. In res, iz velikega čebelnjaka kot je njegov — okrog 100 panjev — so se vsipale in težke prihajale, da jih je bilo veselje gledati. Da je bila res dobra paša v kostanju kot v jelki, priča to, da je imel na več panjih škatle naložene, in če si nanje potrkal, si se lahko prepričal, da niso prazne. Izrojenci in deloma prvci vsi do konca izdelani in z medom zaliti, ter kar mu jih še ni rojilo, vsi za roj pripravljeni. In če si tak panj poteškal — kakšna teža! Dostikrat bi čebelar koncem ajdove paše s takim panjem bil prav zadovoljen in bi rekel: no, hvala Bogu, bo že! Omenjeni čebelar čebelari že več kot pol stoletja in boljših letin v tem času ne pomni veliko. Bog daj še v ajdi pravega vremena, in potem se bode letošnje čebelarsko leto moglo imenovati prav dobro. Sicer danes še po mnogih krajih ajda ni mogla zeleneti, ker primanjkuje vlage, ter če prav pride dež, bode ostala majhna, pa če je le pravo vreme, bode medila ravno tako. Dal Bog, da bi nam nebo v kratkem poslalo blagodejnega dežja, da oživi žejno stvarstvo, ker drugače od ajde ne moremo kaj pričakovati.

M. Vidmar.

Hudo pri Kovorju. Čebelarji v naši okolici so se pričeli kaj živo gibati. Na čebelarskem shodu v Križah dne 5. junija t. l. nas je pristopilo kar dvajset k čebelarski podružnici v Kranju. Takrat je predaval gosp. Likozar iz Ljubljane, dne 26. julija pa smo imeli že zopet predavanje o naprednem čebelarstvu. Prišel je namreč gosp. Lapajne, adjunkt iz kmetijske šole na Grmu, na Hudo, kjer se nas je zbralo pri našem čebelnjaku 16 čebelarjev, Ravnali se bomo po nasvetih obeh gospodov predavateljev. Resnica je, kakor sta oba povdarjala, da se mora način čebelarstva ravnati po krajevnih razmerah. Pri nas čebelarimo največ za kupčijo s čebelami, zato moramo delati v prvi vrsti na roje in potem šele na med. Ampak v takih letinah kot je letos, se prav lahko dobi mnogo rojev in tudi mnogo medu. Posebno julij je bil izredno dober. V prvi polovici je medil kostanj tako močno, kot že leta ne tako, obenem pa je začela mediti tudi jelka, pa tako, da so še stari čebelarji enkrat vendar zadovoljni in pravijo, da se zlati stari čebelarski časi vračajo. Da bi starci še enkrat prerajali, drugci dajali vnuke, kakor se je tu letos splošno godilo, je res nekaj posebnega. Razume se potem obsebi, da so tudi

prvci kar od odkraja rojili in dajali celo po tri roje. Pa ne da bi rekel, vse je zanič, kakor je to navadno, kadar čebele preveč rojijo. Ne, vse je dobro in medeno, da moramo nastavljeni škatile in spodrezovati. Človek se že skoraj ne upa več sv. Ambroža nadlegovati še za dobro ajdovo pašo, pa morebiti se namerava letos posebno izkazati čebelarjem kot njihov naklonjeni patron. Potem bodo prišle čez dolgo časa zopet enkrat medene posode v rabo, ker zadnja leta smo že mislili, da jih ne bomo nikoli več potrebovali. Da bi jih čebelarji do robov napolnili, želi

Jožef Zupan.

KRANJSKE PODRUŽNICE.

Čebelarstva podružnica na Robu priredi poučno predavanje o čebelarstvu v nedeljo dne 27. avg. t. l. dopoldne po maši t. j. po 11. uri v šoli. Predaval bode naš član g. A. Ogrinc iz Lužarjev o poučnem tečaju v Bitnjah pri Bohinjski Bistrici, katerega se je sam udeležil. Ako bode mogoče, si ogledamo tudi točilo za med, ki ga je g. A. Ogrinc sam izdelal. Pogovorimo se tudi lahko marsikaj o čebelarstvu, kar nam leži na srcu.

K obilni udeležbi vabi odbor.

ŠTAJERSKE PODRUŽNICE.

Čebelarstva podružnica za Celje in okolico priredi v nedeljo dne 3. septembra ob 3. uri popoldne pri čebelnjaku gospoda Samca na Ložnici pri Celju čebelarški shod s predavanjem o vzimljenju čebel. Po predavanju se vrši redni občni zbor podružnice.

Na obilno udeležbo vabi odbor.

Čebelarstva podružnica sv. Jurij ob Ščavnici za Gornje-Radgonski okraj je imela letos že dvojno zborovanje in predavanje. Prvo pri gosp. Alojziju Čagranu pri sv. Jurju, drugo v Boračevi pri g. Antonu Šutu. Povdarjati se mora, da je bila udeležba povsod jako povoljna, in da je bilo povsod nad 40 čebelarjev navzočih. Predaval je povsod g. potovalni učitelj Ivan Jurančič. Predaval je pri g. Čagranu o pomenu napajalnikov, o predruženju prostora pri panjih glede na različne okolščine, o brezmatičnosti i. t. d. V Boračevi se je predavalo o razširjanju čebelarških panjev, o krmljenju, o združevanju panjev i. t. d. Čebelarji so z zanimanjem sledili proizvajanju strokovnjaka, in upati je, da se tukaj čebeloreja prav lepo razvije.

Splošno je čebeloreja letos bila do suhih dnevov precej dobro razvita. Paša je bila dokaj dobra do julija, le sedaj je suša ustavila vse, in trebalo je

misliti na pitanje. Čebelarji še stavijo svoje upanje na ajdovo pašo. Ako da Bog dežja, bode še tudi nekaj medú, ako pa ta izostane, se pač ne da pomagati. Dobra volja in korajža pa tudi upanje, da zmiraj solnce ne sije, ampak za istim tudi dež pride, nas navdaja z boljšimi upi. Nemeč, tajnik,

Dober svét. Letos se od raznih strani poroča, kako dobro je medila jelka, in da so čebele velike množine tega medu nabrale. Jelov med je pač dober za vsakovrstno uporabo; tudi za pitanje čebel od spomladi naprej, ali za čez zimo je čebelam največkrat — kar je splošno znano — v pogubo, ker je pretrd, ne vsrkava vode, povzroča grižo. Nujno je torej potrebno, ves jelov med, ali vsaj kolikor je mogoče, spraviti iz panjev ali s točilom, ali ga pa v kranjskih panjih spodrezati prav do zalege. Zgodi naj se to tik pred ajdovo pašo, in če se ta ne sponese, naj se raje dopita za zimo sladkor, ker na njem čebele prav dobro prezimijo, prav kakor na najboljem medu, če ne še bolje; posebno če se ga dopita po zadnji paši, tja proti oktobru, da ga spravijo čebele prav v gnezdo, kjer je izlezla zadnja zalega. Urednik.

Zgoden rojev roj. Dne 28. maja sem imel drugi roj, ki je dal dne 20. julija roj, kar je gotovo redek slučaj. Vsi prvci (6) so zopet rojili; ker sem jih vračal, so prav močna ljudstva. Pri prvi „trgatvi“ sem natočil od 8 panjev nekaj nad 50 kg medu, sedaj moram točiti zopet, ker je vse polno. Čas! Špitalič pri Konjicah.

Če te piči čebela, nikar ne prijemaj žela z dvema prstoma, ampak ga z nohtom odrgni, zakaj če ga primeš, iztisneš iz mehurčka, ki se drži žela, strup v rano, tako da je pik popoln, kakršen se priporoča le za revmatike.

Naznanilo.

Na Dobravi pri Kropi bo predaval dne 16. avgusta (na sv. Roka dan) pri »Bolantinu« ob pol štirih popoldne odposlanec glavnega odbora o čebelarstvu, s posebnim ozirom na gorenjske razmere.

Listnica uredništva.

Gospodoma, ki sta blagovolila uredniku slovensko raztolmačiti dopisnico v esperantki: pristrčna zahvala! Do besede oba enako.

MALA NAZNANILA.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le **dvakrat v letu.**

Prodajam **14 sprašenih letošnjih matic** po 3 K in 9 lanskih po 2 K. Tudi **čebele** se dobijejo čez celo leto. **Pristni garantiran ajdov med** 6 kg s posodo vred 8 K 50 h. Jakob Lubec, Formin, pošta Možganjci nižje Ptuja. 2-2

Imam nekaj kilogramov jako lepega, iz pristnega voska narejenega **umetnega satovja**, prirezanega za okvirčke dunajske mere. 1 kg stane tukaj 4 K 30 h. P. Kavčič, nadučitelj pri Novi cerkvi blizu Ptuja, pošta Podlehnik. 2-1

6 kg lepega čistega voska kg po 3 K proda Frančišek Lovrenčič, Gočavas, p. sv. Lenard v Slov. goricah (Štajersko.) 2-2

Letošnji iztočeni gorski med v pločevinastih posodah po 4½ kg vsebine za 9 K 60 h prodaja Frančišek Ačko, Tinje p. Slov. Bistrica (Štajersko). 2-2

40 kranjskih panjev čebel ima naprodaj Anton Maček v Bukovem vrhu št. 10, pošta Poljane na Škofjokoku. 2-1

Garantirano zanesljiv, doma pridelani

med - pitanee

12-7 1 kg 1-60 K. Prodaja:

Iz garantirano čistega voska

umetno satovje

Prodaja: 1 kg 4 K 40 h.

FR. UNGER, Spodnja Šiška pri Ljubljani.

Stiskalnica na škarje za med in vosek je po ceni na prodaj.

:: Na prodaj je 100 praznih kranjskih in nekaj Ambrožičevih panjev. ::

Kranjska čebelarstva zadruga v Ilirski Bistrici prodaja

trčan med zajamčeno čist, v 5 kg dežicah po K 8-50 franko, v 25 kg dežah po K 1-50 kilogram.

umetno satje iz zajamčeno čistega voska, za vsako mero prirezano, kilogram po K 4-40, zabojček s 3½ kg vsebine za K 15-50

Pri večjem odjemu znižane cene. poštnine prosto.

Svojim članom preskrbuje eksportne panji kot so opisani v I. številki predlanskega „Slov. Čebelarja“ s satniki in začetki iz umetnega satja po K 4-—

Iste z na žico vdelanimi sedmimi umetnimi satji po K 6-60.

Albertijeve panji kompletne kot so v lanskem „Slov. Čebelarju“ opisani po K 12-—. **Iste** z okvirnimi vrati po K 13-—.

Od svojih članov prevzema **svitel trčan med** po K 1-30, **ajdov** po K 1-— **voščine** po K 1-10, **vosek** po K 3-10 kilogram, franko Ilirska Bistrica.

Kdor hoče postati član zadruga mora plačati vsaj 2 K na račun deleža in poslati podpisano pristopno izjavo. 12-7

Udnina (2 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravnistvu „Slovenskega Čebelarja“ v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“ Fr. Rojnu, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Mihael Rožanec. — Lastnik „Slovensko čebelarstvo“.

Tisk J. Blasnika naslednikov v Ljubljani.